

Møtedato: 2008-08-27/28

Deltagere:

Helge Salvesen,
Hana Christie,
Stein O. Johansen,
Leif Magne Iversland,
Sissel Pettersen,
Svein Arne Brygfeld,
Knut Ø. Høgtveit
Roy Gundersen
Maivor Hallén
Peter Bonne,
Thore Henriksen,
Johan van Halm (onsdag 27.),
Jan Erik Kofoed (tilstede deler
av 27 og 28)

Til:

Deltagerne

Fra:

Peter Bonne
Thore Henriksen

Vedr. Referat fra arbeidsgruppens møte hos BIBSYS 2008-08-27/28

Dette referatet er skrevet til deltagerne i arbeidsgruppen og for bruk av dem i deres arbeidsprosess. Alle konklusjoner må betraktes som midlertidige og representerer arbeidsgruppens synspunkter så langt.

Referatet vil være åpent for gjennomsyn av interessenter utenfor arbeidsgruppen. Lesere utenfor arbeidsgruppen må være oppmerksomme på at referatet kun innholder konklusjoner og oppfølgingsliste. Det refererer ikke diskusjoner som arbeidsgruppens medlemmer har ført for å komme frem til konklusjonene.

1. MØTE MED JOHAN VAN HALM 27.08.08

Hele møtet onsdag 27. ble brukt til JvH's gjennomgang og diskusjoner rundt følgende områder som JvH hadde sendt ut dokumentasjon om i forkant av møtet:

- How will the modern library serve higher education and research
- The architecture of modern library systems, inclusive "disintegrated library systems" – advantages and disadvantages
- How does the market for library systems develop – who are the leading actors?

Diskusjonene og synspunktene som kom frem i møtet med JvH referes ikke. Konklusjoner og viktigste observasjoner blir referert i referatet fra møtet torsdag 28. nedenfor.

2. MØTE I ARBEIDSGRUPPEN 28.08.08

Agenda:

- Oppsummering av møtet med van Halm:
 - o Hva er de viktigste konklusjoner og observasjoner
 - o Hva er det viktig å ta med i det videre arbeid, i rapporten
- Evt. justeringer av disposisjonen for rapporten

- Arbeidsplan og arbeidsmåte for det videre arbeid - vi kan diskutere dette nærmere i løpet av onsdagen

2.1. Oppsummering av møtet med van Halm

JvH's klareste og mest omfattende beskrivelser og anbefalinger var rundt markedet og tilbudene av bibliotekssystemer samt arkitekturen for bibliotekssystemer.

Når det gjelder hvordan moderne biblioteker vil betjene høyere utdanning og forskning var hans råd og beskrivelser mer rettet mot bibliotekenes interne arbeid enn hvilke tjenester de skal tilby universiteter, studenter og forskere.

Leverandører, markedet

Det skjer en konsolidering innenfor leverandørene av bibliotekssystemer ved at leverandørene slår seg sammen, kjøper hverandre og kjøpes av profesjonelle investorer. Det er således ikke enkelt å vurdere hvilke leverandører og systemer som vil overleve på lengre sikt.

JvH antar at det i 2012 vil være 6 leverandører som dominerer markedet. Mange av de leverandører som er størst nå vil være blant disse.

Det finnes kommersielle tilbud i markedet som dekker alle "normale" biblioteksfunksjoner og behov. Ingen behøver å utvikle dette selv.

JvH anbefalte BIBSYS å anskaffe et kommersielt system til erstatning for dagens bibliotekssystem.

Arkitekturen i bibliotekssystemer

Arkitekturen på bibliotekssystemer beveger seg i retning av mer åpne systemer basert på tjenesteorientert arkitektur (SOA). Dette skal bli å gjøre det enklere å integrere med andre systemer, bytte ut enkeltmoduler og kombinere moduler fra forskjellige leverandører. Dette er samme utviklingen som man ser innenfor andre applikasjonsområder.

JvH bruker også begrepet "disintegrated library system". Med dette menes at leverandørene av integrerte bibliotekssystemer (ILS) er begynt å dele systemene opp slik at det er mulig å anskaffe og bruke deler av systemet uten å ha hele systemet. I prinsippet kan man da også bruke moduler fra forskjellige leverandører og også kombinere dem open source moduler, men leverandørene har til nå vært lite interessert i å bidra til løsninger sammensatt av moduler fra forskjellige leverandører.

Moderne bibliotekers tjenester til høyere utdanning og forskere

Når det gjelder fremtiden bibliotek trakk JvH frem følgende som endringer bibliotekene bør gjennomføre:

- Generelt: flytt innsatsen fra "back office" til "front office" inklusiv samarbeidsverktøy og VLE (Virtual Learning Environment)
- reduser katalogisering, stol på original katalogisering

- Stopp kopikatalogisering, CIP og nyere ONIX data kilder er tilgjengelige
- Lisenshåndtering dekkes godt av ERM produkter
- De fleste innkjøpsbibliotekarer mangler forhandlingskompetanse, så innkjøp bør flyttes profesjonelle innkjøpere på institusjons-, regions- eller nasjonalt nivå.
- Begrens innkjøp av papirbøker og hvis nødvendig bruk regionale lagringssteder. Sats på e-bøker og start med utskrift av bøker på forespørsel (print on demand).
- Brukerne ønsker:
 - o Rask og enkel søk og tilgang på alt materiale ett sted
 - o Tilgang til alle tjenester ett sted
 - o Selvbetjening
 - o Brukergenerert åpent innhold (som Wikipedia, LibraryThing etc.)
 - o Personalisert, arbeidsflytrelatert levering til skrivebordet
 - o Arbeidsflyt og leveranse som fra Amazon og Google
 - o Integrasjon av tjenester og ressurser

Andre synspunkter og spørsmål som kom frem i diskusjonene:

- Når det gjelder søking er må man akseptere at de fleste starter på Google og lignende, men man må sikre at bibliotekenes tilbud også finnes av brukerne via dette startsted
- Som institusjonelle arkiv er det viktig å komme inn tidligere i prosessen for å publisere forskningsresultater. Bibliotekene bør veilede i formater, håndtering av rettigheter, bruk av referanseverktøy og hva man ellers skal ta hensyn til i forbindelse med å publisere forskningsresultater
- Bibliotekene må satse nye tjenester og nytt innhold; mer stoff for undervisningen, digitalisering av eget materiale
- Folk går på nettet for å finne ut hva noe er. Man bør legge inn leksikale opplysninger i discovery systemet og legge inn referanser til egne samlinger i Wikipedia.
- Det er viktig med markedsføring og opplæring i bibliotekets tjenester.
- Bibliotekene må levere til brukerne på en kostnadseffektiv måte.
- Bibliotekene er ikke alene på markedet for å levere informasjon. Bibliotekene må i høyere grad levere tjenester.
- Bibliotekene må være leverandør av sikret faglitteratur til forskerne.
- Biblioteksystemet må samarbeide med undervisningssystemer, f eks gi mulighet for å finne pensumlister.
- Bibliotekene må støtte fleksibel og livslang læring.

- Lagring av rådata er viktig, men med forskjellige behov innenfor de ulike fagområder. Bibliotekene kan også bidra med innpakkingen og metadata om rådata.
- Det kan være aktuelt å etablere spesielle samlinger og databaser i samarbeid med firmaer og institusjoner.
- Legger standard ILS'er opp til en arbeidsform som effektiviserer eller sementerer bibliotekenes arbeid?
- Viktig å bli flinkere til ikke å gjøre dobbeltarbeid både i og mellom institusjonene/bibliotekene.
- Viktig at bibliotekene standardiserer arbeidsrutiner, slik at de kan utnytte felles løsninger.
- Det var enighet om fortsette med felles bibliotekssystem med felles katalog for institusjonene.

3. DISPOSISJONEN FOR RAPPORTEN

Disposisjonen for rapporten ble gjennomgått. Det ble understreket at punkter på lavere nivå enn to sifre skal regnes som ideer og innspill til mulig innhold uten krav til at de skal med i dokumentet.

Kapittel 5 skal evt. endres til noe i retning av "Overordnede prinsipper for løsningen". Gruppen som har ansvar for kapitlet kommer med forslag.

De fleste innspill til rapporten trenger videre bearbeiding før de settes sammen til første utkast til rapporten.

For å koordinere arbeidsgruppenes innsats på de forskjellige kapitlene ble det utpekt en ansvarlig for hver av kapitlene:

Kapittel	Ansvarlig for å koordinere arbeidsgruppens innsats	Arbeidsgruppe
2.1 og 2.2	Lars	Lars, Leif Magne, Knut
3.1 og 3.2	Lars	Lars, Leif Magne, Knut
2.3 og 2.4	Helge	Helge, Svein Arne, Sissel
2.5 og 2.6	Svein Arne	Svein Arne, Jan Erik
3.3	Maivor	Maivor, Stein
3.4	Stein (1. versjon regnes som levert)	Stein, Jan Erik
3.5	Roy (Avventer)	

4.	Hana – alle deler som ingen andre har ansvar for	Hana, Sissel, Svein Arne, Knut, Pharos
4.3.2	Svein Arne	
4.4	Svein Arne	
5.	Hana	Hana, Svein Magne, Leif Magne
5.5	Stein, kapitlet flyttes til kap. 4	Stein, Roy
6. Maivor	Maivor	Maivor, Stein

4. ARBEIDSPPLAN OG MØTEDATOER

- Nye innspill fra undergruppene leveres til Pharos senest 22.09.08 unntatt Hana's grupper som leverer senest 30.09.08.
- Pharos leverer et sammenstilt dokument senest 06.10.08 for gjennomgang på møtet 10.10.08

Møtedatoer:

Følgende datoer er reservert for møter. Det er mulig det ikke er behov for alle datoer. Det avtales underveis.

- 10.10.08
- 16.10.08
- 23.10.08
- 03.11.08
- 07.11.08
- 25-26.11.08

